

'Dit past bij het moderne governance-denken'

De opmars van de Raad van Toezicht

Het lijkt een nieuwe trend in het voortgezet onderwijs: schoolbesturen die overstappen op een ander bestuursmodel. Steeds meer scholen kiezen voor een bestuur met een Raad van Toezicht. Zo ook de Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden (OZHW) in Barendrecht, die het veranderingsproces zojuist heeft afgerond.

"Het was een bewuste keuze. Zo maken we formeel onderscheid tussen bestuur en toezicht. Dat is zuiverder en het past bij het moderne governance-denken", zeggen de kersverse bestuurders Louis de Haan en Jan van Esch van OZHW. Tot voor kort vormden zij de centrale directie van de vijf openbare vo-scholen die de OZHW bestuurt in Zwijndrecht, Hendrik Ido Ambacht, Barendrecht, Ridderkerk en Lekkerkerk. De bestuursvorm was een gemeenschappelijke regeling. Een jaar geleden besloten de betrokken gemeenten om in plaats daarvan een stichting op te richten en tegelijkertijd het bestuursmodel om te zetten in een Raad van Toezicht-model. Dat betekende dat de twee leden van de centrale directie voortaan het bestuur van de school zijn. Zij maken het beleid en de Raad van Toezicht houdt er controle op.

Valkuilen

Voor de begeleiding van het hele omzettingsproces hebben De Haan en Van Esch de hulp ingeroepen van Bart Wever, adviseur bij VOS/ABB Consulting. "Dat was nodig, want het is een ingewikkeld proces, zeker in het openbaar onderwijs, waar de gemeente ook een toezichhoudende taak heeft", vertelt Van Esch. "Bart Wever heeft de statuten voor onze stichting geschreven, maar ook voorlichting gegeven aan alle betrokken gemeenteraden. Door zijn expertise konden we de nodige valkuilen omzeilen".

Adviseur Bart Wever.

In samenwerking met Bart Wever werden profielen opgesteld voor de kandidaten van de Raad van Toezicht. Daarvoor zijn mensen gezocht met verschillende kwaliteiten en achtergronden: iemand uit de juridische wereld, iemand met financiële kennis, iemand uit de vastgoedwereld. "In ons vorige bestuur zaten de portefeuillehouders van de verschillende gemeenten, wethouders, die natuurlijk elke vier jaar wisselen. Zij zagen wel in dat het bestuur aan modernisering toe was", aldus De Haan.

Betrokkenheid

Bart Wever, die inmiddels al heel wat besturen heeft begeleid bij

foto's: Martin Droog

Jan van Esch (links) en Louis de Haan: nu de officiële bestuurders van vijf vo-scholen in Barendrecht en omgeving.

dit proces, weet uit ervaring dat het altijd lukt om goede kandidaten voor de Raad van Toezicht te krijgen, ook al zijn het onbezoldigde functies. "Bestuurders uit andere sectoren vinden het vaak interessant, uit maatschappelijke betrokkenheid. In Meppel kreeg een bestuur maar liefst 36 reacties op een advertentie voor de Raad van Toezicht. Opvallend veel mensen van zwaar kaliber".

Voor hem staat vast dat het Raad van Toezicht-model de toekomst heeft in het onderwijs. Het vrijwilligersbestuur gaat op een hoger plan functioneren als toezichthouder en klankbord, en de feitelijke positie van de directie als bestuur wordt geformaliseerd. "Dat laatste is belangrijk, want deze mensen bewegen zich vaak in circuits waar ze met leden van een College van Bestuur onderhandelen, mensen van hogescholen, ROC's en het bedrijfsleven. Het is dan goed als de schoolbestuurders gelijkwaardige partners zijn", besluit Wever.

Lucy Beker

